

A nagyemőkei palánk.

Nagyemőke község Nyitra várostól délkeletre, mintegy négy kilométer távolságban terül el. A helység északnyugati sarkában, 5—6 méteres magaslaton, egy közel 3000 négyszögöl kiterjedésű négyszögletes erősség — hihetőleg palánk — állott.

A szóbanforgó erődre vonatkozólag írott adatot eddig nem ismerek. Minthogy 1566 és 1595 között, a nyitramegyei adóösszeírások (Conscriptiones dicales) szerint, a Nyitra folyó balpartja, a Nyitra város közelében fekvő Mikófalui, a török hódoltsági területhez tartozott, megkockáztathatom azt a feltevést is, hogy ezt a palánkot, az akkori határvonal biztosítására, a törökök építették. Ebben az esetben a nagyemőkei palánk lehetett a Nyitra völgyében a török védővonal legészakibb erőssége.

Talán éppen ennek az erődnek a szemmeltartására épült a Nyitra jobb partján, a kövesdhegyi ötszögű őrtorony, mely ma a nyitrai kálvária utolsó állomása.

A Balogh-család a nagyemőkei vár területén a harmincas években kúriát építtetett. Kovalik János földbirtokos 1890-ben a sáncokat széthordatta és ezzel a várat megsemmisítette.

Dr. Miklósy Zoltán.